

Székelyudvarhelyen járunk, és a 16 éven felüli (de legalábbis 16 évet betöltött) fiatalok váltak célpontjainkká. Sorozatunk első cikke egy általános áttekintésnek készült, az erdélyi diákok munkavállalását tekintve, most pedig kimondottan az udvarhelyi lehetőségekről szólunk. Maguk a munkakereső, munkát bevállalt diákok tájékoztatnak, mondják el véleményüket, tapasztalataikat. Van itt mindenféle belőlük: munkanélküli, munkásosztályhoz tartozó, de világjáró is. Szám szerint három diákot kérdeztünk.

Csiszár Levente

Császár Levente már az előző évben is talált szezonmunkát magának egy barátja által, mégpedig egy közeli vadaspark takarításában segédkezett. Idén is elindult, de már nem állt az ajánlat, aztán egy másik cégnél próbálkozott, ahol életkora miatt utasították vissza: „Amikor megmondtam, hogy 16 éves vagyok, azt a választ kaptam, hogy *menjek vissza egy év múlva*.”

Hogy a munkáltatónak miért nem volt elegendő a (nem mellesleg törvényesen munkavállalására elfogadott) 16 év, azt nem tudhatjuk. De hogy Leventének a munka miért kellett annyira, és hogy mik a további tervei, azt már elárulta.

„Két dolog miatt lett volna szükségem munkára: egyrészt akkor egész nap nem ülnék itthon a számítógép előtt, és lenne saját pénzem nyaralásra, nem kellene a szüleimtől kérnem, ha például akarok venni egy nadrágot. Jövőre természetesen tovább próbálkozom: először elmegyek pár céghez, és ha nem jön össze, akkor újsághirdetést adok fel, miszerint szezonmunkára vállalkozom.”

Van, aki szerencsésebb és nem kell hirdetésekkel bíbelődni. Ilyen **Kovács Dóra**, aki középiskolás éveinek minden nyarán dolgozott valamit, idén *egy varrodában ragaszt anyagokat, vasalógéppel*.

„Egyik barátom édesanyja hívott, hogy lenne-e kedvem dolgozni, és én igent mondtam. Főként a pénz miatt, mert a nyári kirándulásokra és fesztiválokra nem akartam kérni a szüleimtől. Úgy gondolom, *18 évesen a saját költségeimet elő kell teremtenem*, főleg, ha bulizásról van szó.”

Azt is tudni szeretnénk volna, hogy a fiatal munkavállalók szerint milyen az ideális diákmunka. Levente úgy véli, a diákokat nem kellene annyit dolgoztatni, mint a felnőttek többségét. Példaként olyan ismerőseit említette, akik kevesebb fizetésért többet dolgoznak, mint felnőtt munkatársaik.

„Szerintem az lenne az ideális diákmunka, ahol jó társaságban lehet dolgozni, akikkel az illető nem unatkozik a munka mellett, és nem az óráját lesi, hogy mikor mehet már haza. Jó hangulatban dolgozik reggeltől délután négy-öt óráig, a fizetést pedig vagy megegyezi a

főnökkel, vagy teljesítmény alapján kapja meg." – mondta Levente.

Dóra naponta négy, azaz heti húsz órát dolgozik. Az ő munkahelye *valamelyest beleillik Levente ideáljába*. „Nem túl megerőltető, leszámítva az egész napi álldogálást. Néha úgy érzem, monoton, de szerencsére jó a társaság, és így könnyebb elviselni". Elmondása szerint bármikor elkéredzhet, így semmiről sem kellett lemaradnia a nyári vakációban. Mindezek mellett a fizetését is dicséri: „Szerintem diákmunkához képest elég jól megfizetnek, és ez a kereset nagyjából fedezi a nyári költségeimet."

Kovács Dóra

Ez esetben ők ketten képviselik az udvarhelyi diákságot, de mi a helyzet a többiekkel? Erről őket is kérdeztük, s egyetértenek abban, hogy legtöbben (Levente szerint a diákok 85-90%-a) szívesen vállalna munkát, még ha csak a nyári szünidőre is. Dóra szerint *sokan a sült galambot*

várják, azaz, hogy
tálcán kínáljanak nekik melót.

Levente úgy gondolja, hogy a dolgozni szándékozóknek *fele sem kap munkát*. „Beszéltem más diákokkal is, és azt vettem észre, hogy vagy túl későre indulnak el munkát keresni, vagy nincs megfelelő kapcsolatuk” mondta el Levente, hozzátéve, hogy városunkban is kevés a munkalehetőség, és meglátása szerint legtöbbször a főnök, vagy az egyik alkalmazott gyereke tölti be a helyet.

Ilyés Emőke, a *SZINFO Székelyudvarhelyi Ifjúsági Információs és Tanácsadói Iroda* munkatársa elárulta, május óta kb. 15 diák igyekezett kihasználni munkaközvetítői szerepüket, belőlük *öt, ha kapott munkát* és ezt sem tudhatni biztosan, csak azt, hogy ennyi telefonhívás érkezett a munkáltatóktól.

„Igazából nem tudjuk, hogy az illetőket felvették-e, mivel erről mi már nem kapunk visszajelzést. Ebből a szempontból elég köztes szerepünk van.” – válaszolta Emőke. A munkáltatóknak ugyanakkor periodikus körlevelet is szoktak küldeni, de van, aki az irodában válogat a diákok adatlapjai közt.

A munkakereső diákoknak egy *Szezon munka - Esély lap* című nyomtatványt kell kitölteniük, ahol az általános adatok, a keresett munka milyensége mellett az idegen nyelv, illetve számítógépes ismeretekről is be kell számolniuk, de meg kell említeni az eddigi tapasztalatokat is a szezonmunka terén. Emőke hozzátette, tavaly sokkal több diák próbált a SZINFO-n keresztül munkát keresni.

Ugyanezen a véleményen volt **Vass Orsolya** is, aki az *Udvarhelyi Fiatal Fórum* részéről tájékoztatott. Elmondása szerint régebb sokkal több munkáltató kereste őket diákoknak szóló ajánlatokkal, az idei nyarat tekintve *mindössze egy kérdőívezős lehetőségről* tudott beszámolni.

Levente szerint nincs megfelelő kapcsolat, azaz apuci-anyuci, rokon, barát és ismerős nem elegendő, hogy munkához jussunk. Sokan egyből a céget keresik fel, de *mindhiába*

kopogtatnak az ajtókon

. A fent leírtakból kiderül, két közvetítői iroda is van Udvarhelyen, munkakereső diák is van elég, és néhány munkáltató is kerül. Akkor hát miért nem talál egymásra a két fél? Vagy egyáltalán, mi hátráltatja az elindulásukat úgy a munka megkeresése, mint felajánlása terén?

A diákok szempontjából, kezdünk valamit kapizsgálni: a sült galambot nem várni kell: *vadásszunk le mi magunk!*

Dóra szerint megéri: „Azért ajánlanám, hogy kezdjenek el már ebben a korban dolgozni a diákok, mert megtanulják kezelni a pénzt, és tudni fogják, mennyit kell dolgozni akár egy kávéért is. A szüleim is örülnek, hogy dolgozom, és értelmesen töltöm a nyaramat, de persze az sem utolsó szempont, hogy nem nekik kell állniuk minden nyári kiadásomat.”

Hamarosan a munkáltatókat is faggatjuk, az előtt viszont ha a galambok nem is, egyvalaki biztosan repült, mégpedig Amerikába. Harmadik alanyunkat, **Gindele Szilárdot** egy barátja ajánlotta be, aki már négyszer dolgozott azon a munkahelyen. Szilárd a Work and Travel lehetőségeit kihasználva jutott el oda, hogy részese legyen az „*amerikai álom*

"-nak. Magáról a munkáról, az ott szerzett tapasztalatairól, élményeiről a cikksorozat következő epizódjában számolunk be (avagy számol be ő maga).

A sorozat további részei:

[Diák vagyok, meló kell – de honnan?](#)

[Van meló, nincs meló](#)